

Odszkodowania dla kierowców, przechodniów, klientów

Odszkodowania dla przechodniów, kierowców i klientów

Oblodzone jezdnie i chodniki oraz nie usuwany śnieg, śliskie podłogi w sklepach i centrach handlowych są przyczyną wielu wypadków. Poszkodowani zostają przechodnie, klienci i kierowcy. Aby otrzymać odszkodowanie, muszą jednak udowodnić, że szkoda rzeczywiście nastąpiła, i wskazać, kto ponosi odpowiedzialność za zaniedbania związane z odśnieżaniem.

Robiłam zakupy w centrum handlowym. Złamałam nogę na mokrej posadzce, z której nikt nie sprzątnął śniegu naniesionego przez kupujących. Czy mogę domagać się odszkodowania za wypadek?

1

Czy właściciel sklepu płaci odszkodowanie za złamaną nogę

Tak. Poszkodowany, który w centrum handlowym złamał nogę, ma prawo domagać się wypłaty odszkodowania od zarządzającego centrum albo od najemcy sklepu.

Zarządzający zobowiązany jest wypłacić odszkodowanie wówczas, gdy do wypadku doszło na tzw. terenie ogólnodostępnym w centrum handlowym. Jeżeli zaś kupujący złamał nogę w konkretnym sklepie znajdującym się na terenie tego centrum handlowego, to z roszczeniem powinien wystąpić do najemcy tego sklepu. Zarządzający centrum odpowiada za bezpieczeństwo osób robiących zakupy na tzw. terenie ogólnodostępnym, natomiast osoby wynajmujące sklepy w tym centrum odpowiadają za wypadki, do których doszło na terenie ich sklepu.

Gdyby zaś odpowiedzialny za wypadek zarządca albo najemca byli ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej od szkód wyrządzonych osobom trzecim z tytułu polisy OC, to poszkodowanemu odszkodowanie wypłaci ubezpieczyciel.

PODSTAWA PRAWNA ■ Art. 415 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93).

2

Czy właściciel domu odpowiada za wypadek na chodniku

Moja matka złamała rękę na oblodzonym chodniku pod naszym domem. Czy właściciel budynku odpowiada za szkodę, którą poniosła moja matka?

Tak Za wypadki na ośnieżonym lub oblodzonym chodniku odpowiedzialność ponosi właściciel budynku,

do którego chodnik przylega. Cięży na nim obowiązek usuwania śniegu i lodu z chodnika, posypywania nawierzchni popiołem lub piaskiem. Odpowiada on za szkodę nawet wówczas, gdy czynności związane z odśnieżaniem i odladzaniem chodnika powierzył dozorczy lub innej osobie.

Ustalając odpowiedzialność właściciela budynku, przyjmuje się, że mógł on przewidzieć, że niezabezpieczona przed ślizganiem powierzchnia chodnika może stać się przyczyną wypadków przechodniów.

PODSTAWA PRAWNA ■ Ustawa z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. nr 132, poz. 622 ze zm.).

3

Czy poszkodowany musi przedstawić dowody

Uległem wypadkowi na ośnieżonym chodniku pod domem. Zwicznęłam nogę w kostce. Czy domagając się odszkodowania od właściciela kamienicy, muszę udokumentować poniesione szkody?

Tak Jeszcze zanim poszkodowany wystąpi o odszkodowanie do właściciela nieruchomości, wzdłuż której przebiegał oblodzony chodnik, powinien zebrać dowody, które pozwolą mu udokumentować poniesione straty.

Warto zbierać rachunki potwierdzające koszty leczenia i rehabilitacji, rachunki imienne (a nie paragony z kasy fiskalnej) za przejazdy taksówką do lekarza bądź na rehabilitację, kserokopie recept wystawionych na nazwisko poszkodowanego oraz rachunki za zakup leków.

Paragon z kasy fiskalnej taksówki wcale nie jest dowodem na to, że z przejazdu korzystał poszkodowany przechodzień, a nie inna osoba. Natomiast kserokopia recepty jest przekonującym dowodem na to, że konkretny lek polecił poszkodowanemu zażywać lekarz, i w ten sposób zostaną usunięte wątpliwości odnośnie do tego, czy zażywanie leku przez poszkodowanego było konieczne.

PODSTAWA PRAWNA ■ Art. 415 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 ze zm.).

4

Czy właściciel kamienicy odśnieża jezdnię i przystanki

Wzdłuż mojej kamienicy prowadzi chodnik. Regularnie go odśnieżam. Lokatorzy kamienicy domagają się, abym zorganizował również wywóz śniegu oraz uprzątnął jezdnię na odcinku wzdłuż kamienicy, ponieważ

trzymają na niej samochody. Czy mają rację?

Nie Właściciel kamienicy powinien odśnieżać tylko podwórko oraz chodnik na odcinku przylegającym do posesji. Natomiast uprzątnięty śnieg zgromadzony na brzegu chodnika ma obowiązek wywozić zarządca drogi. Jeżeli część chodnika została przeznaczona na płatny postój lub parkowanie samochodów, to wówczas właściciel przyległej kamienicy nie musi tej części odśnieżać i uprzątać z niej lodu. Sprzątanie tej części chodnika należy do zarządcy drogi. Nie musi też sprzątać i odśnieżać przystanku znajdującego się pod jego domem, powinny to robić komunalne firmy komunikacyjne, które użytkują ten teren. Z kolei jezdnię sprzątają służby zarządcy drogi.

Takie same obowiązki jak na właścicielu nieruchomości ciążyą też na współwłaścicielach, użytkownikach wieczystych zarządzających oraz użytkownikach.

Jeśli na chodniku znajdują się płatne miejsca postojowe i parkingi, to osoby, które je użytkują, powinny odśnieżać je i odladzać. Gdyby zarządca drogi tego obowiązku nie dopełnił, to poszkodowany, np. w wypadku na parkingu, może się od niego domagać odszkodowania i zadośćuczynienia.

PODSTAWA PRAWNA ■ Ustawa z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. nr 132, poz. 622 z późn. zm.).

5

Czy szkodę trzeba udowodnić

Chcę wystąpić o odszkodowanie za wypadek, któremu uległam w sklepie. Czy muszę udowodnić szkodę i winę właściciela sklepu?

Tak Aby otrzymać odszkodowanie, trzeba udowodnić, że nastąpiła szkoda, określić jej wysokość oraz ustalić, kto za nią ponosi winę i odpowiedzialność. Poszkodowany powinien więc wykazać, że przyczyną wypadku była mokra i śliska posadzka, z której zarządca centrum (albo najemca sklepu) nie usunął śniegu naniesionego przez kupujących.

Musi więc udowodnić, że szkoda nie powstałaby wówczas, gdyby posadzka była w sposób właściwy zabezpieczona przez osobę, na której ciążył taki obowiązek.

Gdyby osoba odpowiedzialna za szkodę odmówiła wypłaty odszkodowania, poszkodowany może dochodzić go przed sądem. Powinien wówczas wystąpić z pozwem do sądu rejonowego (a gdy wartość przedmiotu sporu przekracza 75 tys. zł – do sądu okręgowego) właściwego dla miejsca zamieszkania albo siedziby pozwanego. W pozwie ma prawo domagać się naprawienia szkody i zwrotu wszystkich kosztów poniesionych w związku z uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia oraz zniszczeniem rzeczy. Są to koszty leczenia, rehabilitacji, utraconych zarobków (pod warunkiem że poszkodowany udowodni, że z powodu choroby jego dochody zmniejszyły się), odszkodowania za zniszczoną odzież, potłuczone okulary, a nawet za zniszczone zakupy, które miał przy sobie, gdy przewrócił się (na przykład potłuczone butelki z alkoholem).

PODSTAWA PRAWNA ■ Art. 415 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 ze zm.).

6

Czy odpowiada zarządca drogi

Samochód wpadł w poślizg na nieodśnieżanej drodze. Czy mogę wystąpić o odszkodowanie do zarządcy drogi?

Tak Zarządca odpowiada za utrzymanie nawierzchni drogi w należytym stanie. Do jego obowiązków należy odśnieżanie i odładzanie drogi. Aby wystąpić z roszczeniem o naprawienie szkody, poszkodowany właściciel samochodu powinien ustalić, kto jest zarządcą tej konkretnej drogi, na której doszło do poślizgu i wypadku. W zależności od rodzaju i kategorii drogi takim zarządcą może być organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, który prowadzi m.in. sprawy utrzymania i ochrony dróg. Na przykład wójt, burmistrz lub prezydent miasta są zarządcami dla dróg gminnych, zarząd powiatu dla dróg powiatowych, a zarząd województwa dla dróg wojewódzkich. Generalny dyrektor dróg krajowych i autostrad jest zarządcą dróg krajowych.

Z pozwem przeciwko zarządcy drogi właściciel samochodu może wystąpić wówczas, gdy nie odzyskał wydatków poniesionych na naprawę samochodu z autocasco swojego samochodu albo ubezpieczenia OC właściciela drogi, a nie chce likwidować szkody z AC swojego wozu.

PODSTAWA PRAWNA ■ Ustawa z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2004 r. nr 204, poz. 2086 ze zm.).

■ Rozporządzenie ministra infrastruktury z 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz.U. nr 177, poz. 1729).

5 KROKÓW

Jak dochodzić odszkodowania

Aby otrzymać odszkodowanie za wypadek na oblodzonym chodniku, uszkodzony przechodzień powinien:

- 1** ustalić, kto odpowiada za utrzymanie porządku na tym chodniku
- 2** obliczyć wysokość poniesionej szkody
- 3** zwrócić się o wypłatę odszkodowania do osoby odpowiedzialnej za utrzymanie porządku
- 4** wnieść pozew do sądu w razie odmowy wypłaty odszkodowania
- 5** złożyć apelację w przypadku niekorzystnego wyroku sądu pierwszej instancji

Właściciel budynku odpowiada za:

- wypadek na oblodzonym i nieodśnieżonym chodniku biegnącym wzdłuż budynku
- wypadek na oblodzonym i nieodśnieżonym podwórzu
- wypadek na mokrej posadzce na klatce schodowej i w bramie

Najemca sklepu odpowiada za:

- wypadek klienta w sklepie

Właściciel centrum handlowego odpowiada za:

- wypadek na terenie ogólnodostępnym w centrum

Zarządzający drogą odpowiada za:

- wypadek na tej drodze

Firma komunikacyjna zarządzająca przystankiem autobusowym odpowiada za:

- wypadek na tym przystanku